

BETÆNKNING**Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af inatsisartutlov om alderspension, sådan at der ikke længere kan ske reduktion eller bortfald af alderspensionen som følge af indkomststørrelsen***FremSAT af medlem af Inatsisartut Mariane Paviaasen***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Edvard Nielsen Aronsen, Inuit Ataqatigiit, suppleant

Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 9. april under FM2024 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Med forslaget vil forslagsstiller opnå, at ældre der har lyst til at arbejde ikke får reduktion i deres alderspension, når de når en vis beløbsgrænse i deres supplerende indkomst. Forslagsstiller ønsker derfor, at Naalakkersuisut fremsætter forslag til EM2024 for at fjerne indkomstloftet.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var en bred debat under førstebehandlingen og Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag:

”Naalakkersuisut pålægges at beregne konsekvenserne ved forslaget om at fjerne indkomstgrænserne for alderspensionister. Beregningerne præsenteres til Inatsisartut senest på Inatsisartuts efterårssamling 2024”.

Naleraq fremsatte følgende ændringsforslag (kun afleveret på grønlandsk):

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af Inatsisartutlov om alderspension, således at alderspensionen ikke længere reduceres som følge af indkomststørrelsen ved beskæftigelse eller lign. (oversættelse af Inatsisartuts tolkeafd.)

Punktet blev af den baggrund henvist til udvalgsbehandling.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering, således at det estimeres, at der vil være udgift på 1 mio. kr. til 2 AC-fuldmægtige, der skal arbejde i et halvt år, svarende til 1 årsværk.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget vil indledningsvist bemærke, at der er forskellige politiske holdninger til hvordan vilkårene og rammerne for de ældre, der har nået pensionsalderen, men stadig har evnerne og lysten til at arbejde, skal udformes. Naalakkersuisuts ændringsforslag vil medføre, at konsekvenserne ved at fjerne indkomstgrænserne for alderspensionister beregnes og resultaterne heraf vil blive fremlagt senest til EM2024. Samtidig gør Naalakkersuisut opmærksom på, at forslaget om at fjerne indkomstgrænserne bliver taget med i det videre arbejde i forbindelse med den kommende pensionsreform og dermed i overvejelserne om, hvordan man kan sikre de ældre bedst mulige betingelser for at fortsætte med at arbejde.

Udvalget vil også henvise til Naalakkersuisuts besvarelse af forslagsstillers § 37 spørgsmål nr. 019 som er besvaret 4. april 2024. Naalakkersuisut anfører i den forbindelse, at foreløbige beregninger indikerer, at såfremt indkomstreguleringen i alderspensionen fjernes vil det medføre en øgning af udgifterne på 69 mio. kr. i 2025 og yderligere til 74 mio. kr. i 2026. I slutningen af 2036 vil dette være steget til yderligere 109 mio. kr. (uden at der er taget højde for inflation, renter og renters rente) Naalakkersuisut anfører, at dette vil ske samtidigt med øgede udgifter til alderspensionerne som følge af ændringer i befolkningsprognosen.

Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af repræsentanter fra Inuit Ataqatigiit og Siumut indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse
- Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanten fra Demokraatiit indstiller det oprindelige forslag til vedtagelse og kommer med følgende mindretalsudtalelse:

”Demokraatiit mener ikke at der er grund til at fremskaffe nye informationer via Naalakkersuisuts ændringsforslag. De mulige økonomiske konsekvenser blev præciseret under besvarelsen af § 37-spørgsmålene, og det er disse man kan forvente og som skal bruges som grundlag i reformarbejdet og målsætningerne indenfor ældreområdet. Derfor bakker vi ikke op om de administrative udgifter og forkaster Naalakkersuisuts ændringsforslag, og derimod bakker vi op om forslagstillerens forslag, da formålet her er at afskaffe lovgivningen om gensidig forsørgelsespligt, som begrænser den enkelte persons frihed.

Demokraatiit vil stå parate til eventuelle forhandlinger om udgifterne, hvis Naalakkersuisut har tænkt sig at fremkomme med forslag der understøtter den enkeltes ret til frihed og de ældres vilkår”

- Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanten fra Naleraq indstiller Naleraqs ændringsforslag til vedtagelse

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mala Høy Kúko
Formand

Anna Wangenheim
Næstformand

Doris J. Jensen

Dines Mikaelen

Mikivuk Thomassen

Edvard Nielsen Aronsen

Mette Arge-Hammeken